

Protokoll fra Teams-møtet i rovviltnemnda for region 8 – 15.6.2026

Sted: Teams-møte

Tid: Mandag 15.6.2026 kl. 10.–12. (2 timer forberedelse og 2 timer møte)

Deltagere

Rovviltnemnda	Andre
Marlene B. Bråthen, leder	Siri Hånes Langen, Miljødirektoratet
Trine Noodt, nestleder	Anne Margrethe Vadder, Rovviltets Røst
Sara Katrine Aleksandersen, medlem	John Willy Hofsvang, Rovviltets Røst
Hallgeir Strifeldt, medlem	Ørjan Holm, Miljøvernforbundet
Anders Aslak Eira, medlem	Berit Gjerstad, Mattilsynet
	Magne Aasheim, Statens Naturoppsyn
	Geir J. Varvik, Ordfører Storfjord kommune
	Lars Jonas Kemi, Lainiovuoma sameby
	Per M. Bals, leder reinbeitedistrikt 25, Stjernøya
	Alette Sandvik, Foreningen Våre Rovdyr
	Arne Liaklev, Foreningen Våre Rovdyr
	Lena Nerhus, Aktivt Rovdyrvern
	Lene Haug, Aktivt Rovdyrvern
	Rasmus Høyning, Statsforvalteren
	Gøril Einarsen, Statsforvalteren
	Ingvild Larssen, Statsforvalteren
	Brage Amundsen, Statsforvalteren
	Aase Berg, Statsforvalteren
	Anne Marie Sagen, Statsforvalteren
	Henrik Gaup, Lakselvdalen /Lyngsdalen reinbeitedistrikt
	Andreas Vikan Røsæg, Statsforvalteren

Sakliste

31/26	Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 2
32/26	Orienteringer	s. 2
33/26	Saker til informasjon	s. 2
34/26	Klagebehandling – kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2026–15.2.2027	s. 3
35/26	Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling jerv 1.6.2026–15.2.2027	s. 5
36/26	Klagebehandling – kvote for lisensfelling av ulv 1.12.2026–31.5.2027	s. 8
37/26	Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av ulv 1.6.2026–15.2.2027	s. 12
38/26	Klagebehandling – kvote for lisensfelling av bjørn 21.8.2026–15.10.2026	s. 14
39/26	Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av bjørn 1.6.2026–15.2.2027	s. 19
40/26	Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av gaupe 1.6.2026–15.2.2027	s. 23
41/26	Neste møte	s. 26

31/26 Godkjenning av innkalling og sakliste

- Vedtak -

Som innstilt.

- Innstilling til vedtak -

Rovviltnemnda for region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møtet den 15.6.2026.

32/26 Orienteringer

Nemnda orienterer om aktiviteter siden forrige møte

Orientering fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Orientering fra Miljødirektoratet

Orienteringer fra andre instanser/interessenter som deltar på møtet

33/26 Saker til informasjon

1. Kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2026–15.2.2027

1.1. NOAH – Klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv

2. Kvote for betinget skadefelling jerv 1.6.2026–15.2.2027

2.1. NOAH – Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv

3. Kvote for lisensfelling av ulv 1.12.2026–31.5.2027

3.1. ARV – Klage på kvote for lisensfelling ulv

3.2. NOAH – Klage på kvote for lisensfelling ulv

4. Kvote for betinget skadefelling av ulv 1.6.2026–15.2.2027

4.1. ARV – Klage på kvote for betinget skadefelling ulv

4.2. NOAH – Klage på kvote for betinget skadefelling ulv

5. Kvote for lisensfelling av bjørn 21.8.2026–15.10.2026

5.1 ARV – Klage på kvote for lisensfelling bjørn

5.2. NOAH – Klage på kvote for lisensfelling bjørn

5.3. Foreningen Våre Rovdyr – Klage på kvote for lisensfelling bjørn

6. Kvote for betinget skadefelling av bjørn 1.6.2026–15.2.2027

6.1. ARV – Klage på kvote for betinget skadefelling bjørn

6.2. NOAH – Klage på kvote for betinget skadefelling av bjørn

7. Kvote for betinget skadefelling av gaupe 1.6.2026–15.2.2027

7.1. NOAH – Klage på kvote for betinget skadefelling av gaupe

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 5, 6, 7 og 8 - våren 2026

Avslag på søknad om skadefelling av jerv - Måsøy kommune - Rovviltnemnda for region 8 - 2026

34/26 Klagebehandling – kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2026–15.2.2027

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak. Saken oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

I brev av 19.5.2026 klager NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak i sak 23/26, om kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2026–15.2.2027.

Klagen fra NOAH – for dyrs rettigheter

Vi viser til klagen i sin helhet, og trekker frem at NOAH mener vilkårene for å tillate felling ikke er oppfylt fordi:

- Vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven
- Felling vil true bestandens overlevelse
- Føre-var-prinsippet ikke er tilstrekkelig vektlagt
- Vilkåret om skade ikke er oppfylt
- Det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling for å hindre skade på beitedyr

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – naturmangfoldloven §§ 5, 8, 9, 10 og § 18 første ledd bokstav b og § 18 andre ledd samt artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen.

Vurdering

Vi viser til vedtaket i sin helhet. Tilgjengelig kunnskap om jervebestanden og faktorer som påvirker denne samt om jervens predasjon på sau og tamrein, samt om hvordan tapene kan minimaliseres innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt er vurdert i vedtaket. Beslutningsgrunnlaget ble vurdert som godt, og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ble derfor ikke tillagt vesentlig vekt.

Kvoten for lisensfelling er med sikte på at antall ynglinger i 2027 med størst mulig sannsynlighet skal være på bestandsmålet, gitt at kvoten tas ut. Videre var vedtaket med sikte på at bestandsmålet skulle nåes i A-området for jerv.

Eventuelle ekstraordinære uttak eller annen avgang i lisensfellingsperioden blir belastet denne

kvoten. Gitt at kvoten tas ut vil terskelen for ekstraordinære uttak etter lisensfellingsperioden bli høy, og eventuelle uttak vil legges til grunn når neste kvote settes. Det er i tråd med målet om at lisensfelling skal være hovedvirkemidlet for å regulere jervebestanden.

Siden forrige lisensfellingsperiode startet 20.8.2025 er det i regionen en kjent avgang av 18 jerver, 12 felt ved lisensfelling og 6 ved ekstraordinære oppdrag gjennomført av Statens naturoppsyn. 5 av disse var voksne eller ettårige hunnjerver. Bestandsestimatet for registreringssesongen 2025 var 84 jerver i regionen, hvorav 57 hunnjerver (NINA Rapport 2713). Når 5 av disse er tatt ut er det litt forenklet, når en ser bort fra eventuell annen dødelighet og inn- og utvandring, samt at hunnjerver sjelden får unger før de er tre år gamle, fortsatt 51 jerver som mulig kunne gått til yngling i 2026. Vi vet at ikke alle jervetisper yngler hvert år, men målet er at 10 skal gå til yngling. Per 5.6.2026 er det i år registrert 11 ynglinger i regionen. Vi forventer at vanskelige værforhold gjennom vinteren gjorde at en del ynglinger ikke ble fanget opp. Barmarkskontroller kan enda dokumentere noen av disse.

Jerv og sau har i stor grad latt seg skille i tid og rom, dette er en villet differensiert forvaltning som er nødvendig for å holde tap av sau til jerv lavt når sau er på utmarksbeite. Suksesskriterier her er å raskt gjøre uttak av jerv som utgjør et skadepotensial på sau i B-områder for jerv. Lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet. I region 8 er det forvaltningsområder for jerv som er store nok til at bestandsmålet nåes og opprettholdes innenfor disse.

I forvaltning av jerv skal det tas motstridende hensyn, bestandsmålene skal bidra til å sikre levedyktige bestander av jerv i deres naturlige utbredelsesområde, samtidig lever jerven i region 8 i stor grad av tamme beitedyr. Lovgivers formål med rovviltforskriften, som angir bestandsmålene, er en bærekraftig forvaltning av rovvilt, samtidig som hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser skal ivaretas jf. forskriftens § 1. Uten at dette fritar forvaltningen fra å gjøre selvstendige vurderinger, forstås dette som at lovgiver gjennom bestandsmålene har gitt sin beste føring for ved hvilken bestandsstørrelse den todelte målsettingen om både beitedyr og rovvilt kan oppnås.

Nær alt areal i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland består av reinbeiteområder, som igjen er delt inn i reinbeitedistrikter og siidaer. Disse har beiterett i definerte områder og tider på året, de har sitt kalvingsland der rein og reineiere gjennom generasjoner har lært at kalven har de beste forutsetninger for å overleve. Tamrein er klart den viktigste føden for jerv i Nord-Norge (NINA Rapport 1200). Jerven bruker store områder. I region 8 er det ikke mulig å legge store nok forvaltningsområder til jervens områdebruk, uten at disse også omfatter viktige beiteområder for tamrein. Den vidstrakte arealbruken til rovdyrene gjør at alle rovdyrindivider i regionen uansett plassering av soner vil måtte berøre kalvingsland (NINA Rapport 1200).

Tiltak for å skille jerv og tamrein i et område innenfor tamreinområder vil være skadeforskyvende til andre områder med tamrein. Tamrein er den viktigste føden for jerv. Reindriften erfarer at jerven gjerne er der den finner mat. Skremmetiltak stresser og uroer både tamrein og jerv, noe som i seg selv kan være tapsdrivende.

Vedtaket er bygget på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold, og om skade- og konfliktsituasjonen som er på tross av oppfølging av strategier og virkemidler i forvaltningsplan for rovvilt i region 8, herunder prioritering av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak. Rovviltnemnda ser ikke at det ut fra prinsippet om

geografisk differensiert forvaltning, i region 8 finnes annen tilfredsstillende løsning enn å forsøke forvalte jervebestanden presist på bestandsmålet og innenfor forvaltningsområdet for jerv.

All jerv i rovviltnemndas ansvarsområde utgjør et skadepotensial på tamme beitedyr, hensikten med å forsøke å forvalte jervestammen eksakt på bestandsmålet og innenfor A-området for jerv, er å redusere potensialet for skade på beitedyr i både A- og B-området.

Jerv i Troms og Finnmark samt samarbeidsområdet i Nordland utgjør et så stort skadepotensial på sau og tamrein at det å regulere jervebestanden på bestandsmålet jf. den todelte målsettingen om både beitedyr og rovvilt samt prinsippet om en differensiert forvaltning er proporsjonalt med skadepotensialet.

Rovviltnemnda har i sitt vedtak sett til jervebestanden regionalt, nasjonalt og i Skandinavia.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagene tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

35/26 Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling jerv 1.6.2026–15.2.2027

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvoten for betinget skadefelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

I brev datert 19.5.2026 klager NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak i sak 24/26, om kvote for betinget skadefelling av jerv 1.6.2026–15.2.2027.

Klage fra NOAH – for dyrs rettigheter

Vi viser til klagen i sin helhet, og trekker frem at NOAH skriver:

- nemnda har ikke i tilstrekkelig grad forholdt seg til naturmangfoldloven §§ 8–10 som retningslinjer for vedtaket
- nemnda har ikke dokumentert at kvoten ikke utgjør en fare for bestandens langsiktige overlevelse og levedyktighet
- vilkåret om at andre tilfredsstillende løsninger skal være vurdert og funnet utilstrekkelige, er ikke oppfylt
- vilkåret om «skade» er ikke oppfylt

Vurdering

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av bestemte individer knyttet til bestemte situasjonen, for å stanse eller forhindre skade på bufe eller tamrein. Fellingstillatelser avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen i regelen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt. Før en eventuell skadefelling gis, skal det gjøres en konkret vurdering jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for videre skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Rovviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av jerv. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av jerv. Uavhengig av om Statsforvalteren har en slik kvote kan Miljødirektoratet av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om skadefelling eller om kvote for betinget skadefelling.

Rovviltnemnda for region 8 har i brev datert 4.9.2017, med svar på høring av endringer i rovviltforskriften skrevet:

Erfaringer fra kvoter for skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv har vist at kvotene ikke har hatt praktisk betydning. Saksbehandling for vedtak om kvotene, og klagebehandlinger, tar mye ressurser hos fylkesmenn og rovviltnemnder. Kvoter må eventuelt bestemmes før en akutt situasjon, og da har rovviltnemnda lite presist grunnlag for å fastsette kvoter som er kalibrert i forhold til rovviltbestanden.

Fylkesmannen har best grunnlag for å vurdere skadefelling opp mot rovviltbestanden når det oppstår en akutt situasjon. Vi mener rovviltets interesser også vil bli ivaretatt gjennom eventuelle klager på fellingstillatelser, og klageinstansens avgjørelser som vil være førende for fremtidige vedtak».

Betinget skadefelling er noe helt annet enn lisensfelling. Det er uttak av enkeltindivider basert på en konkret helhetsvurdering av hva en oppnår, og hva en mister jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Skadepotensial på tamme beitedyr og et eventuelt uttak sin påvirkning på jervebestanden skal vurderes i den enkelte situasjon. Felling kan ikke tillates dersom det truer bestandens overlevelse.

Når to motstridende hensyn veis mot hverandre samtidig, her rovvilt og beitedyr, så er det rovviltnemndas ansvar å se til at kvoten ikke er så høy at det er til hinder for at bestandsmålet kan nåes/opprettholdes på sikt. Rovviltnemnda har vurdert at kvoten ikke er til hinder for tilstrekkelig genetisk variasjon til at bestandsmålet kan opprettholdes på sikt.

NOAH mener det ikke finnes noen plan for langsiktig overlevelse av jervebestanden i Norge. Sekretariatet viser til rovviltforlikene av 2004 og 2011 og til rovviltforskriften, til bestandsmålet for jerv som er fordelt til ulike regioner med forvaltningsplaner. Dette utgjør en detaljert plan for jervebestandens langsiktige overlevelse i Norge. Rovviltnemnda har vurdert kvote for skadefelling etter den kunnskap som er tilgjengelig, etter rovviltforskriften, naturmangfoldloven og viltloven samt forvaltningsplan for rovvilt i region 8.

Kvotestørrelsen for betinget skadefelling er basert på kjent kunnskap om jervebestanden og faktorer som påvirker denne. Irregulær avgang etter at vedtaket er fattet vil belastes kvoten. I hvert enkelt tilfelle der skadefelling innenfor denne kvoten vurderes skal det gjøres en vurdering av naturmangfoldloven §§ 8–10, herunder prinsippet om samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og føre-var-prinsippet i lovens § 9. Kvotestørrelsen for betinget skadefelling er basert på siste kunnskap om bestandens størrelse samt på kunnskap om forventet tilvekst i bestanden. Ulovlig uttak som ikke blir kjent for forvaltninga vil på sikt påvirke hvilken tilvekst vi forventer i bestanden, og på den måten påvirke vurderinger om kvoter samt om uttak vil være skadelig for bestandens overlevelse i det enkelte tilfellet der skadefellingstillatelse vurderes.

I vedtaket er det vist til tapsomfang av sau og rein, dokumentert og erstattet som tatt av jerv. Det vurderes at eneste tilfredsstillende løsning innenfor det todelte målet om både rovvilt og beitedyr er å vedta en kvote for betinget skadefelling av jerv, for vedtak om uttak av enkelt dyr i akutte situasjoner som ikke kan avverges på annen måte. Vi presiserer at det i det enkelte tilfellet skal vurderes om det finnes annen tilfredsstillende løsning, at skadefelling er siste virkemiddel dersom formålet ikke kan nåes på annen måte, samt at skadefelling ikke kan være til skade for bestandens overlevelse.

I vedtaket er det vurdert at den samlede påvirkningen på økosystemet, ved å regulere jervebestanden rundt nasjonale og regionale bestandsmål er vesentlig, og at rovviltnemnda mener det gjennom rovviltforliket av 2011, hvor det nasjonale bestandsmålet for jerv opprettholdes på 39 årlige ynglinger, er foretatt en vurdering av økosystemets samlede belastning. Dette i lys av den todelte målsettingen om beitedyr og rovvilt.

Skadefelling er ikke et verktøy for å regulere eller begrense jervebestanden eller dens utbredelse. Skadefelling er uttak av enkelt individer av rovvilt for å stanse eller forhindre skade. Om det skal gis skadefellingstillatelse eller ikke vurderes konkret i den enkelte situasjon, også jf. bestandens status og ev. fare for at en feller hunddyr fra dens avhengige unger.

Jerv som blir felt ved skadefelling etter at lisensfellingskvoten er satt, blir belastet kvote for lisensfelling. Sekretariatet sitt syn er at en eventuell effektivering av skadefellingskvote på jerv i regionen ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet for jerv. Et slikt uttak vil ikke true bestandens overlevelse.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvoten for betinget skadefelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

36/26 Klagebehandling – kvote for lisensfelling av ulv 1.12.2026–31.5.2027

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

Vi viser til klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) og fra NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak av 13.5.2026, om kvote for lisensfelling av ulv. Vi viser til klagen i helhet og trekker frem fra hver av klagen:

ARV – Aktivt Rovdyrvern

Klage er datert 14.5.2026

Klager anfører:

1. Sentrale saksbehandlingsfeil etter forvaltningsloven

Klager mener saken ikke er godt nok opplyst jf. forvaltningsloven § 17. Klager mener videre at vedtaket ikke er godt nok begrunnet, og at dette er brudd på forvaltningsloven § 25, at vedtaket mangler dokumentert skadepotensial, vurdering av Bernkonvensjonen artikkel 9, samt konkret vurdering av naturmangfoldloven §§ 5 og 10 og vurdering av genetisk risiko. Klager mener vedtaket må anses ugyldig etter forvaltningsloven § 41.

2. Genetisk situasjon: Finsk-russiske ulver er avgjørende for bestandens overlevelse

Viser til Rovdata og Skandulv og konkluderer med at lisensjakt i Finnmark innebærer en direkte risiko for å felle individer som er nødvendige for styrking av bestandens genetikk.

3. Bestandsmål

Når bestanden er under målet, og når region 8 samtidig utgjør den eneste landbaserte

innvandringskorridoren for finsk-russiske ulver, er det særlig påkrevd at regionen ikke bidrar til ytterligere svekkelse av den nasjonale bestanden.

4. Konnektivitet og migrasjon: Finnmark er den eneste landbaserte korridoren

De fleste dokumenterte innvandrerne til Skandinavia har kommet inn via Øst-Finnmark.

5. Bestandsstatus: Kritisk truet nasjonalt og sårbar internasjonalt

Viser til at den skandinaviske ulvebestanden er en av verdens mest innavlede ulvebestander, og at den er kritisk truet på Norsk rødliste. Og skriver at dette ikke er forenlig med lisensjakt i innvandringskorridoren for finskrussiske immigranter.

6. Bernkonvensjonen: Norge bryter sine forpliktelser

Det finnes andre tilfredsstillende løsninger og ved å ramme immigranter truer uttaket bestandens overlevelse. Vilkårene som åpner for unntak i Bernkonvensjonen artikkel 9 er dermed ikke oppfylt.

7. Naturmangfoldloven: Flere brudd

Mener vedtaket bryter med naturmangfoldloven §§5, 8, 9 og 10.

8. Manglende skadepotensial

Det foreligger få og lite dokumentert skade på reindrift eller husdyr. Det siste året er det dokumentert 51 tamrein tatt av ulv i Finnmark, og alle disse tilfellene er registrert i Sør-Varanger kommune.

Vedtaket er dermed ikke et skademotivert tiltak, men bestandsregulering, noe som er ulovlig for en kritisk truet art.

9. Konklusjon og krav

På bakgrunn av alvorlige saksbehandlingsfeil etter forvaltningsloven §§ 17, 25 og 41, brudd på naturmangfoldloven §§ 5, 8, 9 og 10, manglende oppfyllelse av Bernkonvensjonens artikkel 9, Rovdatas og SKANDULVs dokumentasjon om genetisk avhengighet av innvandring, Finnmarks rolle som eneste innvandringskorridor og ulvens kritisk truede status krever ARV at vedtaket oppheves i sin helhet som ugyldig.

ARV ber videre om at klagen gis oppsettende virkning, slik at lisensjakten ikke iverksettes før klagebehandlingen er avsluttet.

NOAH – for dyrs rettigheter

Klage er datert 19.5.2026

Klager anfører:

1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt

Viser til naturmangfoldloven § 18 annet ledd og rovviltforskriften § 13, og at ulven som kritisk truet art på den norske rødlista, både etter Bernkonvensjonen artikkel 2 og naturmangfoldloven § 5 skal ivaretas og sikres levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Ulvebestanden i Norge er under bestandsmålet. NOAH mener føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 må tillegges betydelig vekt da ulvebestanden allerede er kritisk truet,

sterkt innavlet og utsatt for omfattende ulovlig jakt.

2. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Naturmangfoldloven § 18 krever at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte før lisensfelling tillates. Det finnes mange ikke-dødelige tiltak som kan benyttes for å redusere tap av husdyr, men disse er ikke tilstrekkelig vurdert i vedtak med vedlegg.

3. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

I perioden 1. april 2025 – 31. mars 2026 er det ifølge Rovbase åtte rein tapt til ulv (skadeårsak antatt sikker/dokumentert) i region 8. NOAH mener at det ikke foreligger et skadeomfang eller -potensial som kan begrunne lisensfelling av ulv i region 8. Vilkåret om skade er dermed ikke oppfylt.

4. Andre viktige forhold

Utover ulvebestandens overlevelse isolert sett, må man også vurdere konsekvensene for å holde en nøkkelart på et kunstig lavt nivå slik at den ikke kan utfylle sin økologiske rolle. Artens funksjon i økosystemet må vurderes. Ulvens status må også vurderes i sammenheng med prinsippet om samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av ulv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – naturmangfoldloven. §§ 4, 5, 8, 9 og 10, § 18 første ledd bokstav b og § 18 annet ledd, samt artikler 2, 4 og 9 i Bernkonvensjonen. NOAH ber derfor om at vedtaket omgjøres slik at det ikke åpnes for lisensfelling av ulv i region 8 i 2026-2027.

Vurdering av klagene

Påstand om saksbehandlingsfeil

Saken er godt opplyst. Nemnda har vist til den offentlig tilgjengelige informasjonen som vedtaket bygger på. Nemnda sitter ikke med opplysninger utover dette. Vedtaket er begrunnet i vurderinger om genetisk viktige individer, skadebilde og skadepotensial og i kunnskapsgrunnlaget for ulvebestanden. Rovviltnemnda har funnet kvoten nødvendig for å ivareta det todelte målet om både rovvilt og beitedyr. Videre har nemnda vurdert at kvoten ikke er skadelig for bestandens overlevelse og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning.

Genetisk viktige individer

Øst-Finnmark utgjør den nordvestlige yttergrense for den Finsk-Russiske ulvebestanden. Hver gang en ulv krysser grensen fra Russland eller Finland og inn til Sør-Varanger kommune er den per definisjon en innvandrer til Skandinavia. Dette gjør ikke ulven i Sør-Varanger mer verdifull for den Skandinaviske ulvebestanden som lever omkring 1 000 kilometer lengre sør-vest. Lengre sør i Finland har individer fra den Finsk-Russiske bestanden vesentlig kortere og lettere vei til den Skandinaviske bestanden. I korridoren fra den Finsk-Russiske bestanden til den skandinaviske, så er Sør-Varanger enden på en blindvei. Det hjelper ikke den skandinaviske bestandens overlevelse at det er Finsk-Russisk ulv i Sør-Varanger. Flytting av ulv er ikke et virkemiddel rovviltnemnda disponerer.

Skadesituasjonen og dokumentasjon

Erfaring har vist at ulv i reinflokkene ofte gjør stor skade, både gjennom at den dreper rein og gjennom forstyrrelser som fører til stress og sammenblanding av reinflokker fra ulike siidaer. I region 8 som helhet utgjør ikke ulv noen stor del av tapene. Dette er fordi ulv og tamrein i stor grad er skilt i tid og rom. Vi har sett at når ulver har hatt fast tilhold i Sør-Varanger, så har tap og skader for berørte reineiere blitt store. Generelt er det svært utfordrende å dokumentere rovvilttap av rein. Av de reinsdyrene som Statsforvalteren sannsynliggjør er drept av fredet rovvilt er det omkring 3 prosent som er undersøkt og dokumentert eller antatt drept av fredet rovvilt.

Andre tilfredsstillende løsninger

Andre ikke dødelig tiltak er forsøkt, og ytterligere tiltak er vurdert, men ikke funnet å ha potensiale til å avverge tap innenfor rammen av den todelte målsettingen om både rovvilt og beitedyr og differensiert forvaltning. Rovviltnemnda viser til vurderinger som Statsforvalteren har gjort i behandlinger av søknader om skadefelling. Økt tilsyn og forsøk på å jage ulvene har ikke hatt tilfredsstillende effekt. Reindriften er basert på at reinen nyttiggjør seg marginale utmarksbeiter. Rovviltnemnda har ikke myndighet til å legge ned reindriften, eller til å fundamentalt endre driftsformen til et husdyrhold adskilt fra naturgrunnlaget. Innenfor disse rammene ser vi ikke at det finnes ikke-letale tiltak som har tilfredsstillende tapsforebyggende effekt.

Samlet belastning og føre-var-prinsippet

I vedtaket er det vist til at det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten utsettes for. Med bakgrunn i denne kunnskapen samt at Troms og Finnmark ikke har bestandsmål for ulv tillegges naturmangfoldloven § 10 liten vekt. Etter sekretariatets vurdering skal ikke føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken, da det foreligger betydelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om bestandssituasjonen for ulv, om skadepotensial, samt at området ligger utenfor forvaltningsområdet for ulv i Norge.

NOAH fremhever at artens funksjon i økosystemet må vurderes. I forvaltning av ulv skal det tas motstridende hensyn, bestandsmålene skal bidra til å sikre levedyktige bestander av ulv i deres naturlige utbredelsesområde, samtidig lever ulv i region 8 i stor grad av tamme beitedyr. Lovgivers formål med rovviltforskriften, som angir bestandsmålene, er en bærekraftig forvaltning av rovvilt, samtidig som hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser skal ivaretas jf. forskriftens § 1. Uten at dette fritar forvaltningen fra å gjøre selvstendige vurderinger, forstås dette som at lovgiver gjennom bestandsmålene har gitt sin beste føring for ved hvilken bestandsstørrelse den todelte målsettingen om både beitedyr og rovvilt kan oppnås.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nås på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

37/26 Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av ulv 1.6.2026–15.2.2027

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvote for betinget skadefelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Rovviltnemnda gir ikke vedtaket oppsettende virkning. Saken oversendes til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

Vi viser til klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) og fra NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak av 13.5.2026, om kvote for betinget skadefelling av ulv. Vi viser til klagen i helhet og trekker frem fra hver av klagen:

ARV – Aktivt Rovdyrvern

Klage er datert 16.5.2026

Sammendrag av klagen

Vedtaket er etter ARVs vurdering ugyldig på grunn av lovstrid og feil rettsanvendelse etter naturmangfoldloven §§ 5, 7–12 og § 18, saksbehandlingsfeil etter forvaltningsloven §§ 17 og 25, brudd på internasjonale forpliktelser, herunder Bernkonvensjonen, Bonnkonvensjonen og Naturavtalen, manglende vurdering av ulvens genetiske verdi, særlig finsk-russiske immigranter og behovet for genetisk utveksling, manglende vurdering av genetiske korridorer og region 8s rolle som innvandringsport, mangelfull vurdering av ulvens økologiske rolle og en historikk med feilslått og uforholdsmessig forvaltning av ulv i region 8.

På denne bakgrunn bes vedtaket omgjort i sin helhet.

Oppsettende virkning

Det bes om oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42, da skadefelling vil medføre irreversible skader på en genetisk sårbar og kritisk truet bestand

NOAH – for dyrs rettigheter

Klage er datert 19.05.2026

- Mener vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov – §§ 4, 5, 8, 9, 10 og 18 i naturmangfoldloven og artikkel 2, 4 og 9 i Bernkonvensjonen.

- Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt. I stedet for å tillate skadefelling må man prioritere ikke-letale tiltak for å fremme varig sameksistens mellom mennesker og store rovdyr. Skyting av ulv kan kun brukes som siste utvei.
- Mener vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt.
- Mener vilkåret om skade ikke er oppfylt.
- Mener vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt.
- Utover ulvebestandens overlevelse isolert sett, må man også vurdere konsekvensene for å holde en nøkkelart på et kunstig lavt nivå slik at den ikke kan utfylle sin økologiske rolle.
- Man må også vurdere ulvens status i sammenheng med prinsippet om samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10.
- NOAH er svært bekymret for at skadefelling tidlig på sommeren kan ramme foreldre dyr med valper som fortsatt er helt avhengige av dem.

Vurdering av klagene

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av bestemte individer knyttet til bestemte situasjonen, for å stanse eller forhindre skade på bufe eller tamrein. Fellingstillatelser avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen i regelen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt.

Før en eventuell skadefelling gis, skal det gjøres en konkret vurdering jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for videre skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Rovviltnemnda har ikke myndighet til å vurdere flytting av dyr som et alternativ. Rovviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av ulv. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av ulv. Uavhengig av om Statsforvalteren har en slik kvote kan Miljødirektoratet av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om skadefelling eller om kvote for betinget skadefelling.

Sekretariatet viser videre til brev fra Klima- og miljødepartementet om ekstraordinære uttak av ulv, datert 24. april 2018, samt til brev fra Miljødirektoratet om informasjon om genetisk viktige ulver og beredskap samt oppdrag om samarbeid på tvers av kommuner og fylker, datert 21.5.2018. Ved vedtak om skadefelling på ulv skal Statsforvalteren beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette.

Vedtaket om uttak av ulv kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nåes på annen måte. Beslutningsgrunnlaget er best når det vurderes så nært opp til beslutningen som mulig. Sekretariatet vurderer at uttak eller ikke uttak av ulv i liten grad

avhenger av om Statsforvalteren har kvote når situasjonen oppstår. Det er snarere et spørsmål om Statsforvalteren eller Miljødirektoratet skal ta avgjørelsen. Rovviltnemnda for region 8 har i brev datert 4.9.2017, med svar på høring av endringer i rovviltforskriften skrevet:

Erfaringer fra kvoter for skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv har vist at kvotene ikke har hatt praktisk betydning. Saksbehandling for vedtak om kvotene, og klagebehandlinger, tar mye ressurser hos fylkesmenn og rovviltneemnder. Kvoter må eventuelt bestemmes før en akutt situasjon, og da har rovviltneemnda lite presist grunnlag for å fastsette kvoter som er kalibrert i forhold til rovviltbestanden. Fylkesmannen har best grunnlag for å vurdere skadefelling opp mot rovviltbestanden når det oppstår en akutt situasjon. Vi mener rovviltets interesser også vil bli ivarettatt gjennom eventuelle klager på fellingstillatelser, og klageinstansens avgjørelser som vil være førende for fremtidige vedtak.

Betinget skadefelling er noe helt annet enn lisensfelling. Det er uttak av enkeltindivider basert på en konkret helhetsvurdering av hva en oppnår, og hva en mister jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Som klagerne påpeker, kan streifulver fra øst bidra med viktig genetik til den sørskandinaviske ulvebestanden. Sekretariatet vil bemerke at den korteste veien mellom ulv fra bestanden av østlig opprinnelse og den sørskandinaviske ulvebestanden er å runde Bottenviken, det betyr at ulv av østlig opprinnelse i Sør-Varanger, er ca. 500 km i «feil retning» fra Bottenviken, og da ca. 1 000 km i luftlinje, gjennom tamreinområder, fra forvaltningsområdet for ulv. Sekretariatet sitt syn er at en eventuell effektivering av skadefellingskvote på tre ulver i regionen ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet for ulv. Vår vurdering er at et slikt uttak ikke vil true bestandens overlevelse.

Til bekymringen om at skadefelling kan ramme foreldredyr med avhengige valper vil sekretariatet bemerke at det ikke er registrert valper eller revirmarkerende ulvepar i region 8, samt at dersom det skulle bli en reell problemstilling, så må dette vurderes i den enkelte situasjon. En kvote for betinget skadefelling er ikke ensbetydende med tillatelse til felling.

Vurdering av krav om oppsettende virkning

Aktivt rovviltvern har levert krav om oppsettende virkning sammen med klagen. Dette kravet er sett av sekretariatet først 10.6.2026. Sekretariatet viser til overstående vurdering av klagen, på denne bakgrunn vil vi ikke innstille om å gi vedtaket oppsettende virkning. Vi viser til at KLD kan gi vedtaket utsatt iverksetting i påvente av endelig avgjørelse, og anmoder om at KLD tar dette til rask vurdering.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvoten for betinget skadefelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltneemnda ikke gir vedtaket oppsettende virkning, men oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

38/26 Klagebehandling – kvote for lisensfelling av bjørn 21.8.2026– 15.10.2026

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Roviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av bjørn truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Roviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Roviltnemnda gir ikke vedtaket oppsettende virkning, men oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

Vi viser til klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV), fra NOAH – for dyrs rettigheter, samt fra Foreningen Våre Rovdyr, på rovviltnemndas vedtak av 13.5.2026 om kvote for lisensfelling av bjørn. Vi viser til klagene i helhet og trekker frem fra hver av klagene:

ARV – Aktivt Rovdyrvern

Klage er datert 16.5.2026

- Viser til at brunbjørn som er sterkt truet i Norge er en viktig nøkkelart i økosystemet. Avlaving av binner vil særlig svekke bestandens vekst og genetikk.
- Mener rovviltnemnda mangler myndighet til å fastsette kvote siden regionen ligger under bestandsmålet; vedtaket anses derfor å være ugyldig.
- Hevder vedtaket har feil bruk av naturmangfoldloven, fordi kunnskapsgrunnlaget er usikkert, føre-var-prinsippet ikke er fulgt, at samlet belastning ikke er vurdert godt nok og at alternative tiltak ikke er vurdert.
- Sier vedtaket bryter med nasjonale forpliktelser. Det strider mot Bern- og Bonnkonvensjonen samt naturavtalen som krever streng beskyttelse og bevaring av truede arter.
- Mener vedtaket bygger på mangelfullt faktagrunnlag. Det inneholder motstridende vurderinger om bjørnebestanden, spesielt usikkerhet om antall bjørner og manglende grunnlag for å felle binner.
- Påstår rovviltnemnda ikke følger opp det todelte målet om både rovvilt og beitedyr, at nemnda over tid har prioritert avlaving fremfor bestandsoppbygging.

- Mener lisensfelling er lite treffsikkert tiltak mot skade. Skader skyldes i hovedsak unge hannbjørner, mens lisensfelling åpner for å skyte binner; tiltaket anses derfor lite målrettet og uforholdsmessig.

- Ber om at klagen gis oppsettende virkning jf. forvaltningsloven § 42, inntil klagen er realitetsbehandlet, da lisensjakt vil medføre irreversible skader på en allerede sterkt truet bestand.

NOAH – for dyrs rettigheter

Klage er datert 19.5.2025 (antatt riktig 19.5.2026)

- Viser til at brunbjørnen er sterkt truet i Norge, og at hverken regionalt eller nasjonalt bestandsmål er nådd. Derfor bør lisensfelling ikke tillates.

- Lisensfelling anses å kunne skade bestandens langsiktige levedyktighet, særlig uten en plan for å styrke bestanden eller nå bestandsmålene.

- Mener føre-var-prinsippet og vurderingen av samlet belastning ikke er tilstrekkelig ivaretatt i vedtaket.

- Anser at omfanget av dokumenterte skader på sau og rein er for lavt til å oppfylle kravet om «alvorlig skade» som grunnlag for felling.

- Hevder vedtaket mangler en tydelig og dokumentert vurdering av skadeomfang, sannsynlighet og alvorlighet.

- Alternative ikke-dødelige tiltak som for eksempel gjerder, tilsyn, beiteendringer og skremmetiltak er ikke tilstrekkelig utredet eller prøvd. Dette er i strid med naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen, særlig kravene om nødvendighet, proporsjonalitet og mangel på andre løsninger.

Konklusjon

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – naturmangfoldloven §§ 5, 8, 9, 10 og § 18 første ledd bokstav b og § 18 annet ledd samt artikler 2 og 9 i Bernkonvensjonen.

Foreningen Våre Rovdyr

Klage er datert 26.5.2026

- Viser til at regionen ligger langt under bestandsmålet (3,4 vs. 6 ynglinger), og mener derfor det er uforsvarlig å åpne for lisensfelling.

- Felling av reproduktive binner vil forsinke bestandsvekst og er særlig problematisk når bestanden allerede er lav.

- Mener vedtaket kun fokuserer på å unngå utryddelse, ikke på naturmangfoldlovens krav om

levedyktige bestander.

- Hevder vedtaket har mangelfull vurdering etter naturmangfoldloven, fordi føre-var-prinsippet, samlet belastning og alternative tiltak ikke er tilstrekkelig vurdert.

- Viser til at det er vanskelig å skille kjønn i felt, noe som øker risikoen for å skyte binner selv om dette skal begrenses.

- Hevder lisensfelling er lite målrettet forvaltning, da skadefelling av konkrete individer vurderes som mer treffsikkert.

- Mener vedtaket fremstår som styrt av næringsinteresser og politiske hensyn, og anses å være i strid med naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen.

Vurdering

Kvoten som er gitt til beitedyrprioriterte områder i Finnmark er ikke til hinder for fortsatt vekst i bjørnebestanden i Finnmark. Vurderingen er basert på bestandsberegningene ut fra samlet DNA fra bjørner i regionen. Gjengir her fra vedtaket:

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene, i dette tilfellet bjørn, og dens genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at bjørnen forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Beitebruk i utmark gjennom tamreindrift og husdyrbeite representerer viktige økonomiske og kulturelle samfunnsinteresser. Samtidig opprettholder beitebruk et landskapsmessig mangfold av økosystemer med høy biodiversitet. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom regional forvaltningsplan for rovvilt i region 8.

Vi vurderer at et uttak av fire bjørner, hvorav to reproduserende binner kan gjøre at målet i naturmangfoldloven § 5 nåes i et senere tempo enn om bjørnebestandens utvikling hadde vært det eneste hensynet å ta. Samtidig vurderer vi at et slikt uttak ikke vil true bestandens overlevelse.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og 12 er omtalt videre i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnader ved miljøforringelse og blir ikke sett på som relevant i denne saken.

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf.

naturmangfoldloven § 8.

Det er god kunnskap om bjørnebestanden i Skandinavia og i region 8, jf. naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren visert til overvåkingsresultater og rapporter på Rovdata, blant annet NINA rapport 2760 DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2025.

Det finnes tilstrekkelig kunnskap om hvilken effekt felling av et gitt antall individer med gitt kjønnsfordeling vil ha på bjørnebestanden. Naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor ikke vesentlig vekt.

Naturmangfoldloven § 10 sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Sekretariatet er av oppfatningen at det gjennom nasjonale og regionale bestandsmål for bjørn, samt den todelte målsetningen er gjort en vurdering av økosystemets samlede belastning. Videre vurderer sekretariatet at et uttak av 4 bjørn, derav inntil to binner i reproduktiv alder ikke vil påvirke økosystemet nevneverdig.

Å skille bjørn og beitedyr i tid og rom er et effektivt tapsforebyggende tiltak. I kalvingsperioden for rein eller i sommerdelen av beiteperioden for sau er det ikke praktisk mulig å skille bjørn og beitedyr når deres områdebruk overlapper. Da er skadepotensialet stort. Det viktigste hjelpemidlet er differensiert forvaltning. Rovviltnemnda har ikke myndighet til å vurdere flytting av bjørn som et alternativ. Skadefelling er gjerne det eneste tilfredsstillende tiltaket når akutte tapssituasjoner oppstår i beitedyrprioriterte områder. Det har ofte vist seg vanskelig å lykkes med rask skadefelling. Andre tiltak, slik som utvidet tilsyn har ikke tilfredsstillende effekt.

For å ivareta fortsatt oppbygging av bestanden er det ikke åpnet for lisensfelling i A-området og det er ikke åpnet for lisensfelling i Troms. Lisensfellingskvoten på 4 bjørner i beitedyrprioritert område i Finnmark er for å avverge tap av rein og sau gjennom å begrense utbredelsen av bjørnebestanden inn i beitedyrprioriterte områder. I felt er det vanskelig å skille på kjønn, derfor er det i vedtaket gjort klart at lisensfelling stoppes dersom 2 binner i reproduktiv alder felles.

Spesielt vil situasjoner med etablerte binner i områder prioritert for beitedyr være utfordrende. Binnene kan ha avhengige unger. Når ungene blir større, vil hunnbjørner gjerne etablere seg nær moren. I tillegg faller paringstiden i mai–juli godt sammen med beiteperioden for sau, slik at binner også tiltrekker seg hannbjørner i denne perioden. En tydelig differensiert forvaltning regulert gjennom lisensfelling er derfor en forutsetning for å lykkes med målsettingen om både beitedyr og bjørn, med minst mulig skade.

Krav om oppsettende virkning

Aktivt rovdryvern ber om oppsettende virkning inntil klagen er behandlet. Sekretariatet forventer at klagen vil være ferdig behandlet før lisensfellingsperiodens start 21.8.2026. Sekretariatet viser til overstående vurdering av klagen, på denne bakgrunn vil vi ikke innstille om å gi vedtaket oppsettende virkning. Vi viser til at KLD kan gi vedtaket utsatt iverksetting i påvente av endelig avgjørelse, og anmoder om at KLD tar dette til vurdering dersom endelig avgjørelse ikke blir fattet før lisensfellingsperiodens start.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av bjørn truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda ikke gir vedtaket oppsettende virkning, men oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

39/26 Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av bjørn 1.6.2026–15.2.2027

- Vedtak -

Enstemmig vedtatt som innstilt.

- Innstilling til vedtak -

Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften § 8 jf. §§ 1, 3 og 4. Kvoten for betinget skadefelling av bjørn truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger

Saksfremstilling

Vi viser til klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) og NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak av 13.5.2026 om kvote for betinget skadefelling av bjørn. Vi viser til klagene i helhet og trekker frem fra hver av klagene:

ARV – Aktivt Rovdyrvern

Klage er datert 16.5.2026

- Mener vedtaket er ugyldig fordi regionen er under bestandsmålet, og det derfor er Miljødirektoratet som har myndighet til å fastsette kvoter.
- Mener vedtaket ikke oppfyller vilkår i naturmangfoldloven § 18, da det bygger på generelle antagelser og ikke konkrete skadesituasjoner eller identifiserte skadegjørende individer.
- Mener vedtaket lider av mangelfull vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8–12, herunder at føre-var-prinsippet er feil anvendt når nemnda hevder at det ikke skal tillegges vesentlig vekt, til tross for at bestanden ligger under målet og at det er få binner i Troms.
- Det er ikke vurdert hvordan uttaket kan påvirke genetisk variasjon i en grensekryssende og sårbar bestand, til tross for at regionen er viktig genetisk.
- Viser til at bjørn er en nøkkelart i økosystemet, og mener effekten på økosystemet ikke er

vurdert, videre at samlet belastning fra andre faktorer ikke er vurdert.

- Mener det ikke er gjort tilstrekkelige vurderinger av risikoen for å felle reproduktive binner som er særlig viktige i regionen.

- Vedtaket mangler tilstrekkelig begrunnelse og det anses uforholdsmessig og i strid med naturmangfoldloven, rovviltforskriften og Bernkonvensjonen.

NOAH – for dyrs rettigheter

Klage er datert 19.5.2026

- Viser til at brunbjørn er sterkt truet i Norge. Åpning for skadefelling er uforsvarlig og i strid med nasjonal og internasjonal lov.

- Mener selv lave kvoter kan true en liten og sårbar bestand som ligger under nasjonalt bestandsmål.

- Det vises ikke til hvordan bestanden skal styrkes eller bringes ut av statusen som sterkt truet. Dette er i strid med naturmangfoldloven.

- Mener vilkåret om skade ikke er oppfylt, omfanget av dokumenterte tap av sau og rein er ikke «alvorlig» eller tilstrekkelig til å rettferdiggjøre skadefelling.

- Mener vedtaket lider av manglende vurdering av den samlede belastningen som bjørnebestanden utsettes for, og av hvilke økologiske konsekvenser dette får, samt at føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ikke tillegges tilstrekkelig vekt.

- Alternative ikke-dødelige tiltak som tilsyn, gjerder og endret beitebruk er ikke tilstrekkelig vurdert eller forsøkt før felling foreslås.

- NOAH konkluderer med at vedtaket innebærer uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – naturmangfoldloven §§ 5, 8, 9, 10 og § 18 første ledd bokstav b og § 18 annet ledd samt artikler 2 og 9 i Bernkonvensjonen.

Vurdering

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av bestemte individer knyttet til bestemte situasjonen, for å stanse eller forhindre skade på bufe eller tamrein. Fellingstillatelser avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen i regelen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt. Før en eventuell skadefelling gis, skal det gjøres en konkret vurdering jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for videre skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Rovviltnemnda har ikke myndighet til å vurdere flytting av dyr som et alternativ. Rovviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av bjørn. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av bjørn. Uavhengig av om Statsforvalteren har en slik kvote kan Miljødirektoratet av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om skadefelling eller om kvote for betinget skadefelling.

Rovviltnemndas oppgave er todelt, nemnda skal ta vare på rovviltet og minimere tap av beitedyr. Rovviltforskriften sier at dette skal gjøres ved å forvalte rovviltbestandene eksakt på bestandsmålene. Tildelte verktøy er differensiert forvaltning og midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, i tillegg skal nemnda gi anbefalinger om landbruks- og reindriftspolitiske virkemidler. Nær alt areal i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland består av reinbeiteområder, som igjen er delt inn i reinbeitedistrikter og siidaer. Disse har beiterett i definerte områder og tider på året, de har sitt kalvingsland der rein og reineiere gjennom generasjoner har lært at kalven har de beste forutsetninger for å overleve. De færreste reineiere har lovlig fleksibilitet til å kunne flytte dyrene til områder med mindre rovviltproblematikk.

Sau og bjørn er i stor grad skilt gjennom differensiert forvaltning, og i beitedyrprioriterte områder der det ofte forekommer bjørn, gis det forebyggende midler til tidlig nedsanking. Det kan likevel oppstå ekstraordinære situasjoner der det ikke er mulig å i tilfredsstillende grad avverge tap ved andre metoder enn felling.

Vedtak om uttak av bjørn kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen måte. Beslutningsgrunnlaget er best når det vurderes så nært opp til beslutningen som mulig. Rovviltnemnda vurderer at uttak eller ikke uttak av bjørn i liten grad avhenger av om Statsforvalteren har kvote når situasjonen oppstår. Det er snarere et spørsmål om Statsforvalteren eller Miljødirektoratet skal ta avgjørelsen.

Rovviltnemnda for region 8 har i brev datert 4.9.2017, med svar på høring av endringer i rovviltforskriften skrevet:

Erfaringer fra kvoter for skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv har vist at kvotene ikke har hatt praktisk betydning. Saksbehandling for vedtak om kvotene, og klagebehandlinger, tar mye ressurser hos fylkesmenn og rovviltnemnder. Kvoter må eventuelt bestemmes før en akutt situasjon, og da har rovviltnemnda lite presist grunnlag for å fastsette kvoter som er kalibrert i forhold til rovviltbestanden.

Fylkesmannen har best grunnlag for å vurdere skadefelling opp mot rovviltbestanden når det oppstår en akutt situasjon. Vi mener rovviltets interesser også vil bli ivaretatt gjennom eventuelle klager på fellingstillatelser, og klageinstansens avgjørelser som vil være førende for fremtidige vedtak.

Betinget skadefelling er noe helt annet enn lisensfelling. Det er uttak av enkeltindivider basert på en konkret helhetsvurdering av hva en oppnår, og hva en mister jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven.

Nemndas vurdering var at kvoten ikke er til hinder for fortsatt vekst i bjørnebestanden.

Vurderingen er basert på bestandsberegningene ut fra samlet DNA fra bjørner i regionen. Det er god oversikt over bjørnebestanden i regionen. Trenden i den norske bjørnebestanden er at den er i vekst. Bestandsøkningen er hovedsakelig drevet av en sterk økning i hunner sammenlignet med hanner de siste 10 årene (NINA fagrappport 105). I 2019, NINA rapport 1618, ble det beregnet at genflyten i Fenoskandia var tilstrekkelig til å unngå tap av genetisk variasjon og motvirke genetisk isolasjon. En relativt stor andel av bjørnene i Finnmark har en østlig genetisk signatur, så bjørnene i Finnmark bidrar til genetisk utveksling mellom østlige bestander og resten av Skandinavia. Det gjorde de i tilstrekkelig grad da antall bjørner i Finnmark var lavere enn i dag, og det vil de fortsette å gjøre når antall bjørner i Finnmark fortsetter å øke mot bestandsmålet.

Tall fra bjørn- og tamreinprosjektene i Sverige viser at det er stor individuell forskjell på bjørner sin drapstakt. Bjørn har et betydelig skadepotensial i kalvingsområder for rein. Endringer i klima og en stigende bestand gjør at vi opplever en større konflikt mellom reindrif og bjørn enn tidligere, i både tid og rom. Reindrif klarer ikke alltid å dokumentere tap på barmark. Gjennom prosjektet i Idre sameby ser man tydelig hvor raskt folk må være på plass for å finne rester av reinkalv som er tatt av bjørn. All den tid reindrif klarer å dokumentere tap av kalv, har det de senere årene blitt dokumentert mye jaging i reinflokker.

Skadefelling er siste utvei dersom det ikke finnes tapsforebyggende tiltak med tilstrekkelig effekt. Den vurderingen må gjøres i hver enkelt konkret situasjon hvor bjørn utgjør et betydelig skadepotensial på sau eller rein.

Utviklingen i bjørnebestanden viser gjennom DNA-registreringer at binnefronten og den faste forekomsten av bjørn nærmer seg områdene med sau på beite i B-området i Finnmark.

Vår vurdering er at en effektivering av skadefellingskvote på seks bjørn i regionen ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet for bjørn. Vår vurdering er at en slik kvote og ev. uttak ikke vil true bestandens overlevelse.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften § 8 jf. §§ 1, 3 og 4. Kvoten for betinget skadefelling av bjørn truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

40/26 Klagebehandling – kvote for betinget skadefelling av gaupe 1.6.2026–15.2.2027

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Roviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvoten for betinget skadefelling av gaupe truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Roviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Roviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

Vi viser til klage fra NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas vedtak av 13.5.2026 om kvote for betinget skadefelling av gaupe. Vi viser til klagen i helhet og trekker frem:

NOAH – for dyrs rettigheter

Klage er datert 16.5.2026

- Mener det er kritikkverdig å åpne for felling av en allerede sårbar bestand. Gaupe er klassifisert som sterkt truet i Norge.
- Regionen ligger bare så vidt over bestandsmålet, og delmålet i Finnmark er ikke oppnådd, noe som tilsier restriktiv forvaltning.
- Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–10 kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet og samlet belastning er ikke tilstrekkelig vurdert eller lagt til grunn.
- Mener kvoten kan true bestandens langsiktige levedyktighet, særlig på grunn av lav genetisk variasjon og liten bestand.
- Ikke-dødelige tiltak for å redusere konflikter med husdyr er ikke tilstrekkelig utredet eller forsøkt før felling foreslås.
- Mener dokumenterte skader på sau og rein ikke er tilstrekkelig alvorlig eller omfattende til å begrunne skadefelling av en truet art.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av gaupe, og strider med nasjonal og internasjonal lov – naturmangfoldloven §§ 5, 8, 9 og 10, § 18 første ledd bokstav b og § 18 annet ledd, samt artikler 2, 7 og 9 i Bernkonvensjonen.

Vurdering

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av bestemte individer knyttet til bestemte situasjonen, for å stanse eller forhindre skade på bufe eller tamrein. Fellingstillatelser avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen i regelen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt. Før en eventuell skadefelling gis, skal det gjøres en konkret vurdering jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for videre skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Rovviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av gaupe. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av gaupe. Uavhengig av om Statsforvalteren har en slik kvote kan Miljødirektoratet av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om skadefelling eller om kvote for betinget skadefelling.

Rovviltnemnda for region 8 har i brev datert 4.9.2017, med svar på høring av endringer i rovviltforskriften skrevet:

Erfaringer fra kvoter for skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv har vist at kvotene ikke har hatt praktisk betydning. Saksbehandling for vedtak om kvotene, og klagebehandlinger, tar mye ressurser hos fylkesmenn og rovviltnemnder. Kvoter må eventuelt bestemmes før en akutt situasjon, og da har rovviltnemnda lite presist grunnlag for å fastsette kvoter som er kalibrert i forhold til rovviltbestanden.

Fylkesmannen har best grunnlag for å vurdere skadefelling opp mot rovviltbestanden når det oppstår en akutt situasjon. Vi mener rovviltets interesser også vil bli ivaretatt gjennom eventuelle klager på fellingstillatelser, og klageinstansens avgjørelser som vil være førende for fremtidige vedtak».

Betinget skadefelling er noe helt annet enn kvotejakt. Det er uttak av enkeltindivider basert på en konkret helhetsvurdering av hva en oppnår, og hva en mister jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Skadepotensial på tamme beitedyr og et eventuelt uttak sin påvirkning på gaupebestanden skal vurderes i den enkelte situasjon. Felling kan ikke tillates dersom det truer bestandens overlevelse.

Når to motstridende hensyn veis mot hverandre samtidig, her rovvilt og beitedyr, så er det rovviltnemndas ansvar å se til at kvoten ikke er så høy at det er til hinder for at bestandsmålet kan nåes/oppretholdes på sikt. Rovviltnemnda har vurdert at kvoten ikke er til hinder for tilstrekkelig genetisk variasjon til at bestandsmålet kan opprettholdes på sikt.

NOAH mener det ikke finnes noen plan for langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge. Sekretariatet viser til rovviltforlikene av 2004 og 2011 og til rovviltforskriften, til bestandsmålet for gaupe som er fordelt til ulike regioner med forvaltningsplaner. Dette utgjør en detaljert plan for gaupebestandens langsiktige overlevelse i Norge. Rovviltnemnda har vurdert kvote for skadefelling etter den kunnskap som er tilgjengelig, etter rovviltforskriften, naturmangfoldloven og viltloven samt forvaltningsplan for rovvilt i region 8.

Kvotestruktur for betinget skadefelling er basert på kjent kunnskap om gaupebestanden og faktorer som påvirker denne. Irregulær avgang etter at vedtaket er fattet vil belastes kvoten. I hvert enkelt tilfelle der skadefelling innenfor denne kvoten vurderes skal det gjøres en vurdering av naturmangfoldloven §§ 8–10, herunder prinsippet om samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og føre-var-prinsippet i lovens § 9. Kvotestruktur for betinget skadefelling er basert på siste kunnskap om bestandens størrelse samt på kunnskap om forventet tilvekst i bestanden. Ulovlig uttak som ikke blir kjent for forvaltninga vil på sikt påvirke hvilken tilvekst vi forventer i bestanden, og på den måten påvirke vurderinger om kvoter samt om uttak vil være skadelig for bestandens overlevelse i det enkelte tilfellet der skadefellingstillatelse vurderes.

I vedtaket er det vist til tapsomfang av sau og rein, dokumentert og erstattet som tatt av gaupe. Det vurderes at eneste tilfredsstillende løsning innenfor det todelte målet om både rovvilt og beitedyr er å vedta en kvotestruktur for betinget skadefelling av gaupe, for vedtak om uttak av enkelt dyr i akutte situasjoner som ikke kan avverges på annen måte. Vi presiserer at det i det enkelte tilfellet skal vurderes om det finnes annen tilfredsstillende løsning, at skadefelling er siste virkemiddel dersom formålet ikke kan nåes på annen måte, samt at skadefelling ikke kan være til skade for bestandens overlevelse.

Sekretariatet vurderer at den samlede påvirkningen på økosystemet, ved å regulere gaupebestanden rundt nasjonale og regionale bestandsmål er vesentlig, og at det gjennom rovviltforliket av 2011, hvor det nasjonale bestandsmålet for gaupe ble opprettholdt på 65 årlige ynglinger, er foretatt en vurdering av økosystemets samlede belastning. Dette i lys av den todelte målsettingen om beitedyr og rovvilt.

Skadefelling er ikke et verktøy for å regulere eller begrense gaupebestanden eller dens utbredelse. Skadefelling er uttak av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skade. Om det skal gis skadefellingstillatelse eller ikke vurderes konkret i den enkelte situasjon, også jf. bestandens status og ev. fare for at en feller hunddyr fra dens avhengige unger.

Gaupe som blir felt ved skadefelling etter at kvotestruktur for kvotejakt er satt, blir belastet jaktkvoten. Sekretariatet sitt syn er at en eventuell effektivering av skadefellingskvote på gaupe i regionen ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet for gaupe. Et slikt uttak vil ikke true bestandens overlevelse.

Konklusjon

Sekretariatet mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Kvotestruktur for betinget skadefelling av gaupe truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

41/26 Neste møte – NIBIO Svanhovd 7.–8. oktober 2026

Roviltnemndas beslutning

Neste møte legges til Svanhovd, møtedato flyttes til 7.–8. oktober 2026.

I tillegg til foreløpig agenda ber rovtviltnemnda om at sekretariatet forhører seg om følgende:

- Foredrag: Hårfeller bjørn og kunnskap om slektskap på bjørn i region 8 – NIBIO Svanhovd
- Rapporten: Roviltforvaltning og samisk reindrift: Norges folkerettslige forpliktelser. Invitere forfatter av rapporten eller andre som kan forklare hva denne betyr
- Invitere reindriften i område til å holde innlegg

Saksfremstilling

Fra møteplanen av rovtviltnemndas sak 19/26 den 10.3.2026:

«19.–20. oktober, Fysisk møte på Svanhovd eller i Karasjok, Plan B: Teams-møte 19. oktober

Foreløpige agenda: Kvote for jakt på gaupe 2027 Signaler om prioriteringer av FKT-midler 2027

Anbefaling av områder for ekstraordinære uttak av jerv»

Sekretariatet foreslår at møtet legges til Svanhovd.